

Казуси при попълване на Декларация обр.1 за лица на сумирано отчитане на работното време

Във връзка с проведени срещи и разговори с МТСП и НАП относно последните промени в Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски (ДВ бр.18 от 10 март 2015 г.) и Наредба № Н-8 от 2005 г. в сила от 01.01.2015 г., бихме желали да Ви запознаем с получените становища и съответните решения в СТИЛ. По-долу са описани част от казусите, свързани с попълването и подаването на данни чрез Декларации обр.1 при сумирано отчитане на работното време и при работа на график. Част от получените отговори са неофициални или се отнасят за решения в бъдеще неопределено време.

1. Работник е на сумирано отчитане на 3 месечен период, като първия месец има отработени 180 ч. при норма 160 ч., а втория месец на 1-ви (почивен ден по календар за РБ) има отработени 4 ч. На 2-ро число от втория месец лицето напуска (следващия ден). Извънредния труд се подава в месеца на отчитане, като за 2-ри месец той ще е 16 ч при отработени 4 ч, което е повече от отработените часове общо.

Въпрос: Как да подадем такава декларация, когато числото в т.16.8 е по-голямо от числото в т.16.7 ?

Отговор: Корекция на т.16.8 за някой от предходните месеци, в който отработените часове са повече от часовете извънреден труд (в конкретния случай - първия месец).

Коментар: Това нарушава смисъла за отчитане на извънредните часове в отчетния месец при СИРВ и би довело до разминаване между данните в СТИЛ, или която и да е друга система, и подадената информация в НАП по месеци.

Предложение: Да се позволи числото в т.16.8 да е по-голямо от числото в т.16.7 при СИРВ, т.е. т.16.8 да се преименува на "часове извънреден труд", а не както е сега "в т.ч. часове извънреден труд".

Решение в СТИЛ ver.7.36: При отчитане по норма с изравняване на часовете в отчетния месец този проблем няма как да се получи (вж. т.8 от настройки на фирмата). При отчитане на часовете по график – проблема си остава (чакаме решение от НАП).

2. Работник е на сумирано време на 3-месечен период на отчитане от месец януари 2015 г. и през 2-ри месец се преназначава в отдел на 6-месечен период на отчитане, който също започва от месец януари 2015 г. В момента при подаване на данни за Д1 в т.13 попълваме 3-1, 2-2 (отчетен), а в новия отдел от месец март до юни ще попълним както следва 6-3, 6-4, 6-5 и 6-6 (отчетен).

Въпрос: Как се попълва т.13 от Д1 при такива случаи, както и в случаите, когато се назначава нов служител от месец март (или друг, различен от 1-ви месец) във втория отдел (на 6-месечно отчитане) ?

Отговор: В т.13 от Д1 се попълва 3-1, 3-2 (с прекъсване в осигуряването в т.15 !!!), а в новия отдел трябва да е 4-1, 4-2, 4-3 и 4-4) или да се чака да дойде месец юли, за да се включи служителя от 1-вия месец на отчитане. За новоназначения на СИРВ от месец март се попълва 4-1 или се чака месец юли. Този отговор е неофициален !!!

Коментар: Предложения начин на обработка на данните води до голямо объркване на периодите на СИРВ, както и нереално прекъсване на осигуряването при преназначаване в друг отдел с друг период на СИРВ.

Предложение: При отчетен месец, независимо от причината за отчитане (напускане или преназначаване на друг период на СИРВ), да се попълват еднакви числа в т.13 позиция 1 и 2, които да показват броя на месеците от текущия-назад, за които лицето

има СИРВ (например 2-2, 3-3 до 6-6). В позиция 2 на т.13 винаги да се попълва реалния месец, от които започва да се прилага СИРВ за лицето. Когато лицето постъпи от месец март, както е в примера, в т.13 да се попълва 6-3, което ще покаже реалната ситуация в нашия случай. Прекъсване на осигуряването в т.15 няма да се налага да се прави, тъй като флага за отчетен месец вече ще са еднаквите цифри в т.13 – позиция 1 и 2.

Решение в СТИЛ ver.7.36: От тази версия по принуда се прилага нов начин на попълване на т.13 в съответствие с изискванията на НАП, като това не се отразява на начина на показване на периода във фиша. При преназначаване в друг отдел, с различен период на отчитане, не се попълва прекъсване в осигуряването (т.15 от Д1), тъй като считаме, че това е неприемливо.

- 3.** Служител работи по трудов договор на сумирано отчитане с 6-месечен период. През първият месец има осигурителен доход 10 000 лв. и съответно са му внесени осигуровки върху тази сума (виж промените публикувани в ДВ бр.18 от 10.03.2015 г. – нова ал.9). На първо число на следващия месец договора е прекратен (би се получило същото през който и да е от шестте месеца, защото лицето вече е било осигурено върху максималния праг).

Въпрос: Как ще бъдат възстановени парите от внесените осигуровки на работника и работодателя върху $10000 - 2600 = 7400$ лв. след като за всеки един месец максималния осигурителен доход по Закона за бюджета за ДОО за 2015 г. е 2600 лв. (чл.8, ал.1, т.4) ?

Отговор: Надвнесените пари за осигуровки ще бъдат възстановени на работодателя и в никакъв случай не трябва да бъдат прихващани от бъдещи вноски.

Коментар: Проблеми с вече подадени Д6 и как ще се възстановят удържаните вече осигуровки от самото лице ???

Предложение: Предвид неудобствата и казусите по т.3 и т.4, които следват от новия закон, предлагаме осигурителния доход и отработените часове да се изчисляват на база норма часове за периода (месеца), за който се подава декларация обр.1 с изравняване (увеличение) в отчетния месец, ако има наличие на извънреден труд. Принципът ще е същия, като при подаване на коригиращи декларации до 2014 г. на СИРВ, но ще са редовни записи. По този начин ще се избегне връщане на пари от страна на държавата (по този казус) и проблемите с минималния осигурителен доход по казусите описани по-долу в т.4 и т.6.

Решение в СТИЛ ver.7.36: Няма. Максималния осигурителен праг се прилага винаги, независимо дали лицето е на подневно, или на сумирано отчитане на работното време. Ако при СИРВ се плаща по норма с изравняване в отчетния месец, не би следвало да има конфликт с проверяващи органи (неофициално мнение на НАП).

- 4.** Лице работи на сумирано време на 3 месечен отчетен период и има осигурителен доход 4 000 лв. През първия месец осигурителния му доход е 4000 лв., през втория е 3 800 лв., а за третия месец осигурителния доход е 0 лв. (максималния осигурителен доход за страната е 2600 лв.; 3 месеца по 2600 лв. е 7800 лв.). В третия месец се получават отработени 20 дни и осигурителен доход 0 лв.

Въпрос: При условие, че първите два месеца е надплатен осигурителен доход, как трябва да се подаде Декларация обр.1 за третия месец с отработени дни и без осигурителен доход ?

Отговор: Дните се попълват в т.16.4 (дни в неплатен отпуск за временна неработоспособност, неплатен отпуск до 30 работни дни за една календарна година, който се зачита за осигурителен стаж, и други дни в осигуряване без осигурителни вноски).

Коментар: Това не кореспондира с реалността, т.е. няма как да се попълват дни в т.16.4 без да има съответното отсъствие. Ако остатък от осигурителния доход за

даден месец не е "0", а е просто сума под минималния праг – тогава може би тези дни в т.16.4 ще трябва да се изчисляват пропорционално на остатъка, а останалите да се попълват в т.16.1, което си е "кърпена" работа.

Предложение: Виж т.3.

Решение в СТИЛ ver.7.36: Не се прилага новия закон за максималния осигурителен доход при СИРВ.

5. Служител работи по график на трудов договор с 8 часов работен ден и получава заплата равна на минималния осигурителен доход за длъжността. На 02.03.2015 г. лицето има 1 ден болничен и от 3 март 2015 г. е освободено. За този ден смяната е от 5 часа и в Декларация обр. 1 в точка 16А се посочва 1 ден, а осигурителния доход се смята пропорционално за 5 часа. При подаване на Декларация обр.1 системата на НАП отчита грешка, защото се търси осигурителен доход за пълен ден (8 часа). Осигурителният доход в точка 21 не е сметнат върху 8 часов работен ден, а за 5 часа, колкото е била смяната на лицето.

Въпрос: Как трябва да се попълни Декларация обр.1 с данните от примера, тъй като към настоящия момент, такава декларация се отхвърля от софтуера на НАП ? Трябва ли да се удържи на лицето по-голям осигурителен доход (за 1 ден), отколкото би му се удържало, ако е бил на работа (5 часа), след като по указания на НОИ (Приложение № 15) часовете във временна неработоспособност се отчитат по график ?

Отговор: Няма.

Коментар: Няколко реални случаи при наши клиенти.

Предложение: Полетата от т.16.1 до т.16.4 и 16.А да се попълват с часове, като полето в т.16, позиция 2 може да отпадне. По този начин ще се избегнат и всички грешки, произтичащи от закръгления при преобразуването на часове към дни, когато се попълват някои от тези точки при СИРВ.

Решение в СТИЛ ver.7.36: Няма как да има.

6. Служител работи по график на трудов договор с 8 часов работен ден и получава заплата равна на минималния осигурителен доход за длъжността. Заплаща му се всеки месец по норма с изравняване в отчетния месец (80-90 % от нашите клиенти ползват тази настройка). Лицето има 18 дни неплатен отпуск. При 21 работни дни в месеца до норма остават 3 работни дни. Лицето работи по график 4 дни по 8 часа = 32 часа. В Декларация обр.1 при подаване в НАП системата дава грешка в осигурителния доход, като търси по-висок осигурителен доход.

Въпрос: Как да подадем Декларация обр.1 при такива случаи ?

Отговор: Няма, или по-скоро - не може да се плаща по норма (за 24 ч.) при отработени 32 ч.

Коментар: В момента клиентите ни променят ръчно декларацията, като намаляват дните в т.16.1 (в случая с 1 д.) и часовете в т.16.7 (в случая с 8 ч.), а разликата е попълват в т.16.4 (в случая с 1 д.). Друг вариант е да увеличат осигурителния доход във фиша до съответния за 32 ч, за да могат да подадат декларацията, но това води до допълнителни разходи за работодателя.

Предложение: Отчитането на часовете да е винаги по норма с изравняване в отчетния месец (виж предложението от т.3).

Решение в СТИЛ ver.7.36: При отчитане по норма с изравняване на часовете в отчетния месец, този проблем няма как да се получи. При отчитане на часовете по график – проблема си остава (чакаме решение от НАП).

ИЗВАДКИ ОТ НАРЕДБИ, УКАЗАНИЯ И ПОСТАНОВЛЕНИЯ

НАРЕДБА ЗА ИЗЧИСЛЯВАНЕ И ИЗПЛАЩАНЕ НА ПАРИЧНИТЕ ОБЕЗЩЕТЕНИЯ И ПОМОЩИ ОТ ДЪРЖАВНОТО ОБЩЕСТВЕНО ОСИГУРЯВАНЕ

Чл. 19. (1) (Изм. и доп. – ДВ, бр. 17 от 2014 г. , в сила от 1.01.2014 г.) Паричното обезщетение за временна неработоспособност, за бременност и раждане и при осиновяване на дете от 2- до 5-годишна възраст при сумирано изчисляване на работното време и при работа на смени по часов график се изплаща за работните часове по личния график на осигурения, а ако няма такъв - по графика на звеното, към което той се числи, включени в периода на временната неработоспособност, в отпуска за бременност и раждане и при осиновяване на дете от 2- до 5- годишна възраст.

УКАЗАНИЯ

за попълване на Декларация от осигурителя/самоосигуряващия се- приложение № 15 относно правото на парично обезщетение за временна неработоспособност, при трудоустрояване и бременност и раждане

В колона „Работни часове“ се попълват данни само когато лицето работи при сумирано изчисляване на работното време и/или на смени по часов график. В 3 позиции се вписва броят на работните часове, през които лицето е следвало да работи, но не е работило поради състоянието си, за които има право на възнаграждение от осигурителя и/или на обезщетение, след превръщането на нощните часове в дневни с изключение на часовете извънреден труд. Ако при превръщането на нощните часове в дневни се получат минути и те са по-малко от 30, броят на работните часове се закръглява към пълния час, а ако минутите са 30 и повече – към следващия пълен час.

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 44 ОТ 5 МАРТ 2015 Г.

за изменение и допълнение на Наредбата за елементите на възнаграждението и за доходите, върху които се правят осигурителни вноски, приета с Постановление № 263 на Министерския съвет от 1999 г. (обн., ДВ, бр. 6 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 83 от 2000 г., бр. 36 от 2001 г., бр. 19 от 2002 г., бр. 10 от 2003 г., бр. 21 от 2004 г., бр. 1 и 81 от 2006 г., бр. 1 и 15 от 2007 г., бр. 20 от 2008 г., бр. 12, 16, 67 и 84 от 2009 г., бр. 2 от 2010 г., бр. 14 от 2011 г., бр. 16 от 2012 г., бр. 33 от 2013 г. и бр. 17 и 60 от 2014 г.)

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ ПОСТАНОВИ:

4. Създава се ал. 9:

(9) При сумирано изчисляване на работното време за повече от един месец, когато отработените и други часове с осигурителни вноски по установения за месеца от работодателя график на лицето са повече от договореното работно време, месечният размер на осигурителния доход може да бъде по-голям от установения със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година максимален месечен размер на осигурителния доход, като общият осигурителен доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време, се ограничава до сбора на максималния месечен размер на осигурителния доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време. Ограничаването се извършва, като се сумират осигурителните доходи за първия и всеки следващ месец до достигане на сбора от максималните месечни размери на осигурителния доход за периода, за който е установено сумирано изчисляване на работното време.

Заключителна разпоредба

§ 5. Постановлението влиза в сила от 1 януари 2015 г. с изключение на § 3, който влиза в сила от 1 януари 2016 г.

Министър-председател: **Бойко Борисов**
За главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 50 ОТ 6 МАРТ 2015 Г.

за изменение и допълнение на Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, приета с **Постановление № 30 на Министерския съвет от 2000 г.** (обн., ДВ, бр. 21 от 2000 г.; изм. и доп., бр. 43, 61 и 81 от 2000 г., бр. 36 от 2001 г., бр. 19 от 2002 г.; попр., бр. 21 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 74 от 2002 г.; Решение № 7581 на Върховния административен съд от 2002 г. – бр. 76 от 2002 г.; Решение № 11701 на Върховния административен съд от 2002 г. – бр. 119 от 2002 г.; изм. и доп., бр. 19 от 2003 г., бр. 25 и 68 от 2004 г., бр. 24 от 2005 г., бр. 48 от 2006 г., бр. 15 от 2007 г., бр. 17 от 2008 г., бр. 1, 16, 79, 84 и 87 от 2009 г., бр. 2 от 2010 г., бр. 13 от 2011 г., бр. 16 и 80 от 2012 г., бр. 33 и 62 от 2013 г. и бр. 23 от 2014 г.)

**МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ
ПОСТАНОВИ:**

§ 20. В чл. 46 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „чл. 4, ал. 1, 2“ се заменят с „чл. 4, ал. 1“.
2. Създават се нови ал. 2 и 3:

„(2) Осигурителният доход на лицата за периода на сумираното отчитане на работното време не може да бъде по-голям от максималния осигурителен доход за страната за същия период. При сумираното отчитане на работното време се определя средно дневно възнаграждение, като осигурителният доход за периода, за който е установено сумираното отчитане на работното време, се разделя на работните дни за този период.

(3) В случаите, при които правоотношението с лицето е прекратено преди изтичане на периода, за който е установено сумирано отчитане на работното време, осигурителният стаж и осигурителният доход се преизчисляват до датата на прекратяване на осигуряването.“

3. Досегашните ал. 2, 3, 4, 5 и 6 стават съответно ал. 4, 5, 6, 7 и 8.
4. Досегашната ал. 7 става ал. 9 и в нея думите „и 2“ се заличават.
5. Досегашната ал. 8 става ал. 10 и в нея думите „и 2“ се заличават.

Заключителна разпоредба

§ 47. Постановлението влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“ с изключение на:

1. Параграфи 2, 3, 7 – 14, 16, 17 и 20, които влизат в сила от 1 януари 2015 г.

2. Параграфи 21 – 37, които влизат в сила от 1 април 2015 г.

Министър-председател: **Бойко Борисов**
За главен секретар на Министерския съвет: **Веселин Даков**